VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 46)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 38)**

z dnia 12 września 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 46)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 38)

12 września 2012 r.

Komisje: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Ryszarda Kalisza (SLD)**, przewodniczącego Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, przeprowadziły:

- pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw:
- o zmianie zakresu obowiązywania Konwencji o prawach dziecka, przyjętej dnia 20 listopada 1989 r. w Nowym Jorku (druk nr 490);
- o zmianie zakresu obowiązywania Protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne, przyjętego dnia 25 maja 2000 r. w Nowym Jorku (druk nr 491).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Michalak** rzecznik praw dziecka wraz ze współpracownikami, **Mirosław Sielatycki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej oraz **Andrzej Misztal** zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Łukasz Andrzejczyk**, **Piotr Babiński**, **Daniel Kędzierski**, **Artur Kucharski** i **Maciej Zaremba** - z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń** - legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Spraw Zagranicznych. Porządek dzienny został państwu doręczony. Stwierdzam kworum obu Komisji.

Przystępujemy do pierwszego czytania rządowego projektu ustawy o zmianie zakresu obowiązywania Konwencji o prawach dziecka, przyjętej dnia 20 listopada 1989 r. w Nowym Jorku (druk nr 490). Witam podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej pana Mirosława Sielatyckiego oraz rzecznika praw dziecka pana Marka Michalaka. Proszę pana ministra Sielatyckiego o przedstawienie ogólnych założeń wnoszonego projektu ustawy. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Mirosław Sielatycki:

W naszym wystąpieniu chcielibyśmy skoncentrować uwagę na następujących elementach. W odniesieniu do wycofania zastrzeżenia do art. 38 Konwencji o prawach dziecka, które związane jest z ochroną przed uczestnictwem w konfliktach zbrojnych, uznajemy, że na gruncie polskiego ustawodawstwa dokonały się zmiany, które uprawniają rząd RP do wycofania zastrzeżenia. W szczególności należy przytoczyć art. 55 i 58 ustawy z 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP oraz zmianę, która podnosi do 18 lat wiek uczestnictwa w służbie wojskowej.

Poprosiłbym, żeby w kwestiach legislacyjnych pan dyrektor Misztal z MSZ mógł uzupełnić tę wypowiedź.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Jeśli chodzi o kwestie legislacyjne, mam poprawkę przygotowana przez Biuro Legislacyjne. Gdyby ze strony państwa z MSZ czy z MEN były jakiekolwiek zastrzeżenia, proszę

o zabranie głosu. To będzie etap pracy w Komisjach, po zakończeniu pierwszego czytania. Teraz jesteśmy na etapie pierwszego czytania.

Podsekretarz stanu w MEN Mirosław Sielatycki:

Mówiąc szczegółowiej, chciałbym zacytować art. 58 ust. 1 ustawy, o której mówiłem. Stanowi on, że w zakresie określonym w ustawie służbie wojskowej podlegają obywatele polscy, począwszy od dnia, w którym ukończą 18 lat życia, do końca roku kalendarzowego, w którym ukończą 50 lat życia, a posiadający stopień oficerski lub podoficerski 60 lat życia. Zgodnie z art. 83 ust. 1 i 2 ustawy do ochotniczego odbywania zasadniczej służby wojskowej powołuje się osoby podlegające kwalifikacji wojskowej, które zgłosiły się ochotniczo do jej odbycia oraz uznane za zdolne do służby wojskowej, które ukończyły 18 lat życia i zgłosiły się ochotniczo do służby. Poprzednio dolna granica wieku była określona na 17 lat.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy, kwalifikacji wojskowej podlegają mężczyźni, którzy w danym roku kalendarzowym ukończą 19 lat życia. Można by cytować jeszcze ust. 4 tego artykułu, zwłaszcza dotyczący kwalifikacji wojskowej. Mogą się stawić ochotnicy, w tym kobiety do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 24 lata życia, niezależnie od posiadanej kwalifikacji i wykształcenia, jeśli ukończyły 18 rok życia.

Przesłanki legislacyjne powinny być jeszcze wzmocnione przesłankami o charakterze wizerunkowym. Polska jest krajem – inicjatorem Konwencji. W roku Janusza Korczaka szczególnie zależy nam na wycofaniu tego zastrzeżenia. Uznajemy, że przesłanki są wystarczające i zapewniają dostateczną ochronę prawną.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Dodajmy *pro memoria*, że na czele komitetu Konwencji o prawach dziecka stał Polak, prof. Adam Łopatka.

Czy rzecznik praw dziecka chciałby zabrać głos?

Rzecznik praw dziecka Marek Michalak:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo.

Bardzo dziękuję za tę inicjatywę. To w pełni uwzględnia wnioski rzecznika praw dziecka kierowane do polskiego rządu od 2009 r. Apeluję o to, żeby wzmacniając tym wyjątkowym czasem i okolicznością inicjatora Konwencji, wycofać zastrzeżenia, które dziś na gruncie polskiego prawa nie są nam potrzebne.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w debacie? Pan poseł Piotrowicz.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Chciałbym dowiedzieć się od państwa w zwięzłej formie, czego dotyczyły zastrzeżenia, z których dziś chcemy się wycofać?

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Proszę bardzo, pan poseł.

Poseł Maciej Orzechowski (PO):

Panie przewodniczący, panowie ministrowie, panie rzeczniku, szanowna Komisjo, mam prośbę, aby pan minister powiedział wyraźnie, jaki jest stan prawny. Rozumiem, że w chwili obecnej zastrzeżenia do Konwencji powodują, że osoby między 15 a 18 rokiem życia mogą być powoływane do sił zbrojnych. Jeśli nie, to co się zmieni po wycofaniu zastrzeżeń?

Pan przewodniczący słusznie przywołał historię. Jakie przesłanki stały za zgłoszeniem zastrzeżeń do Konwencji, której byliśmy współautorem? Dlaczego to Polska była tym wyjątkowym krajem, gdzie osoby pomiędzy 15 a 18 rokiem życia mogły być powoływane do sił zbrojnych?

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Pani poseł Anna Fotyga.

Poseł Anna Fotyga (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, mam pytanie dotyczące tylko jednej sfery, mianowicie zniesienia zastrzeżeń polskich dotyczących prawa dziecka do wiedzy o swoim pochodzeniu. Jak rozumiem, chodzi o dzieci przysposobione. Chciałabym usłyszeć nieco obszerniejszą relacje ze strony przedstawicieli MEN. Mam pytanie, jakie było stanowisko ministra pracy i polityki społecznej oraz rzecznika praw dziecka? Co się stało, że akurat w tej dziedzinie nastąpiło zniesienie zastrzeżeń?

Zniesienie zastrzeżenia dotyczącego wieku osób, które są powoływane w skład sił zbrojnych, budzi moje mniejsze wątpliwości. Mam jednak pytanie, jak będzie w tej chwili traktowana sytuacja dzieci, które były żołnierzami w Powstaniu Warszawskim. Wiem, że to jest sprawa historyczna, ale czy to nie zmieni postrzegania spraw oraz oceny Powstania Warszawskiego.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję.

Czy są jeszcze pytania w debacie? Nie ma, zatem zamykam debatę i proszę pana ministra Sielatyckiego o udzielenie odpowiedzi na pytania.

Podsekretarz stanu w MEN Mirosław Sielatycki:

Panie przewodniczący, może poprosiłbym pana dyrektora Misztala, żeby udzielił odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Proszę bardzo, pan dyrektor Misztal.

Zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Andrzej Misztal:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, pierwsze pytanie dotyczyło istoty zastrzeżeń. Jedno z zastrzeżeń dotyczyło art. 7 Konwencji. Mówiła o tym pani minister Anna Fotyga. Chodziło o to, aby uniknąć swobody interpretacyjnej prawa dziecka, do poznania swoich rodziców, które zostało zapisane w Konwencji, bez odpowiedniego uwzględnienia dobra dziecka. Drugie zastrzeżenie zostało sformułowane w odniesieniu do art. 38 Konwencji i mówiło, że „o granicy wieku, od której dopuszczane jest powoływanie do służby wojskowej lub podobnej oraz uczestnictwo w działaniach zbrojnych rozstrzyga prawo Rzeczypospolitej Polskiej".

Czy wycofanie zastrzeżeń cokolwiek zmieni, jeśli chodzi o stan prawny? Nie, stan prawny w Polsce jest określony na mocy stosownych przepisów. Zastrzeżenia złożone w tamtym okresie miały na celu wskazanie państwom – stronom, że będziemy stosowali Konwencję, uwzględniając pewne ograniczenia wynikające z zastrzeżeń. Obecnie rząd uznał te ograniczenia za zbędne i podjął decyzję o zmianie zakresu obowiązywania Konwencji poprzez wycofanie owych zastrzeżeń.

Czy byliśmy wyjątkowym krajem, składając w 1990 r. owe zastrzeżenia? Nie. Składanie zastrzeżeń jest przewidziane przez Konwencję. Inicjatorem Konwencji byliśmy w latach 70. W 1978 r. Komisja Praw Człowieka podjęła decyzję, aby przedstawić projekt Konwencji o prawach dziecka do przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Prof. Łopatka rzeczywiście był autorem kluczowych zapisów Konwencji, animatorem i przewodniczącym grupy roboczej, która pracowała nad tekstem.

Czy jest to zdarzenie niefortunne, że państwo - inicjator konwencji składa zastrzeżenia? Raczej unikałbym tak kategorycznego stwierdzenia. Jest to normalny proces, kiedy państwo wyraża swoją wolę w odniesieniu do przepisów konwencji, tym bardziej że było to niezabronione przez samą Konwencję.

Jeśli chodzi o pytanie dotyczące stanowiska MPiPS w odniesieniu do prawa dziecka do otrzymania informacji na temat swoich rodziców, sądzę, że przedstawiciele MEN spróbowaliby na nie odpowiedzieć.

Co do kwestii dzieci – żołnierzy uczestniczących w Powstaniu Warszawskim, to jest przede wszystkim sprawa o charakterze historycznym. Sama Konwencja i zastrzeżenia do niej oraz fakt wycofania zastrzeżeń nie działają w odniesieniu do tamtych zdarzeń. To jest oczywiste i jasne. Jeśli chodzi o ocenę, pragnę wyrazić przekonanie, że ocena historyczna nie zmieni się.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):
Pani minister Fotyga pytała o stanowisko ministra pracy i polityki społecznej oraz rzecznika praw dziecka. Rzecznik praw dziecka mówił, że wnosił o wycofanie się z zastrzeżeń.
Jakie było stanowisko ministra pracy i polityki społecznej?

Podsekretarz stanu w MEN Mirosław Sielatycki:
Popierające wycofanie się z zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):
Pan poseł Szczerski i pan przewodniczący Piotrowicz.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Serdecznie dziękuję, panie przewodniczący. W stosunkach międzynarodowych dosyć niedawno Polska poczyniła zastrzeżenia. Co się zmieniło, że dziś te zastrzeżenia są nieaktualne? Nie kwestionuję faktu wycofania się z zastrzeżeń, ale skoro kiedyś je zgłoszono, przyświecała temu konkretna argumentacja. Dziś wycofujemy się z zastrzeżeń. Co się wydarzyło, że stanowisko Polski ulega zmianie?

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):
Pan poseł Orzechowski w ramach dopytania.

Poseł Maciej Orzechowski (PO):
Myślę, że MSZ o sprawach prostych mówi skomplikowanym językiem. Najpierw odniosę się do tego, o czym mówiła pani minister Fotyga. Rozumiem, że jak w przypadku konwencji dotyczącej zbrodni ludobójstwa, która nie obejmuje zbrodni katyńskiej, ponieważ doszło do niej przed wejściem w życie konwencji, przedmiotowa konwencja nie obejmuje osób, które brały udział w Powstaniu Warszawskim. To chyba najprostsza odpowiedź.

Ile państw wniosło zastrzeżenia do Konwencji? Jak obecna zmiana ma się do takiego zapisu w polskim prawie, że przy ochotniczym wstępowaniu do Sił Zbrojnych RP dolna granica wieku jest określona przez prawo i wynosi 17 lat? Rzecznika praw dziecka prosiłbym o odpowiedź na pytanie – czy zniesienie zastrzeżenia dotyczącego art. 7, odnoszącego się do prawa poznania rodziców, będzie się także odnosiło do prokreacji in vitro, jeśli pojawią się odpowiednie uregulowania prawne? Czy dzieci będą miały prawo na mocy tej Konwencji do poznania biologicznych rodziców, czy też Konwencja nie obejmuje tego zakresu i dotyczy tylko dzieci przysposobionych?

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):
Ad vocem pani minister Fotyga, proszę bardzo.

Poseł Anna Fotyga (PiS):
Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Konwencja w sprawie ludobójstwa nie obejmowała również, ze względu na ramy czasowe, zbrodni ludobójstwa nazistowskich Niemiec, a jednak to zupełnie nie zmieniło naszego zdania na temat charakteru tej zbrodni. Niezależnie od tego, jakie są ramy czasowe Konwencji, w odniesieniu do mordu katyńskiego, ewidentnego ludobójstwa, ocena powinna być podobna.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):
Dziękuję bardzo.
Pan poseł Szczerski.

Poseł Krzysztof Szczerski (PiS):
W nawiązaniu do tego, o czym mówił poseł Orzechowski, chciałbym stwierdzić, że dziś głównym problemem dotyczącym wiedzy o pochodzeniu dzieci, jest wiedza w sytuacjach zapłodnienia wspomaganego czyli in vitro, matek zastępczych, całego szaleństwa, które

dzieje się wokół różnych form prokreacji na świecie. Dziś jest to bardzo poważny problem. Jakie będą implikacje wycofania zastrzeżenia dla dzisiejszej, pozaustawowej praktyki zapłodnień in vitro w Polsce i ewentualnie dla przyszłego ustawodawstwa dotyczącego in vitro w Polsce? Dziś jest to główny problem przy adopcji przez pary homoseksualne na świecie, na szczęście nie w Polsce, przy in vitro i w sytuacjach matek zastępczych. Ogromna jest trauma dzieci, które chcą znać prawdziwych rodziców. Jaka jest refleksja w tym zakresie?

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, bardzo proszę o wyczerpującą odpowiedź, bo odbyła się druga tura pytań.

Podsekretarz stanu w MEN Mirosław Sielatycki:

W kwestii generalnej, dlaczego w 1991 r. Polska wnosiła zastrzeżenia, a obecnie chce je wycofać, należy wskazać na fakt, że zmienił się porządek prawny. W 1995 r. nastąpiła nowelizacja ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. W art. 55 i 58 jednoznacznie określono wiek 18 lat jako chroniący młode osoby przed uczestniczeniem w konfliktach zbrojnych. Nie ma kategorii pośredniej. Poprzednio w przypadku służby ochotniczej była cezura 17 lat. Teraz sprawa jest jednoznacznie rozstrzygnięta, co pozwala na wycofanie zastrzeżenia.

W odniesieniu do art. 7, zmiany porządku, które nastąpiły zwłaszcza w Prawie o aktach stanu cywilnego oraz w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, odpowiednio w Prawie w art. 48 ust. 4, art. 49 ust. 1a i 2a, a w Kodeksie w art. 118 § 2 i 122 § 2 i 3. W kodeksie rodzinnym i opiekuńczym wprowadzono przepis w art. 118 § 2, zgodnie z którym sąd opiekuńczy winien wysłuchać dziecko, które nie ukończyło 13 lat, jeśli może pojąć znaczenie przysposobienia. W wieku młodszym jest to również możliwe. Mogą być pytane o zgodę lub opinię dzieci 5–7-letnie. Nastąpiła zatem istotna zmiana. Dziecko może wypowiadać się w sprawie zmiany nazwiska i imienia. Stanowi o tym art. 122 § 2 i 3.

Istotna jest również zmiana w przepisie o aktach stanu cywilnego, określająca, że przysposobiony po osiągnięciu pełnoletniości może żądać udostępnienia księgi stanu cywilnego w części dotyczącej dotychczasowego aktu urodzenia. Oznacza to, że przestała obowiązywać pełna tajemnica adopcji. Przed nowelizacją osoba przysposobiona nie miała wglądu w pierwotny akt urodzenia, gdyż po sporządzeniu nowego aktu dotychczasowy akt urodzenia ulegał skreśleniu, a ustawodawca nie wskazywał możliwości jego ujawnienia ani wydania odpisu, chyba że zażądał tego sąd.

Ponadto wprowadzono przepis art. 49 ust. 1a, który przewiduje pytanie przysposobionego o zgodę na sporządzenie nowego aktu urodzenia, jeśli sąd uzna, że rozumie on swoją sytuację. Dodatkowo można wskazać, że regulacja prawa krajowego jest zgodna z zaleceniami zawartymi w art. 20 Europejskiej Konwencji o przysposobieniu dzieci, która weszła w życie w stosunku do Polski w 1996 r. w zakresie wprowadzenia przepisów ustanawiających orzeczenie przysposobienia bez ujawniania rodzinie dziecka tożsamości przysposabiającego.

Przedstawione zmiany w prawie polskim uzasadniają zmianę stanowiska. W stanowisku rządu możemy odnosić się do stanu, który istnieje obecnie, więc nie wychodzimy poza tę delegację. Kwestie dotyczące przyszłego kształtowania prawa trudno byłoby rozpatrywać w kontekście dzisiejszej dyskusji.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Zamykam drugą część pierwszego czytania projektu ustawy. Teraz chwila przerwy na zgłoszenie ewentualnego wniosku o odrzucenie w pierwszym czytaniu. Wniosek nie został zgłoszony, zatem przystępujemy do pracy w Komisji.

Biuro legislacyjne przygotowało poprawkę do projektu ustawy. Proponuje, żeby art. 1 nadać brzmienie:

„Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zmiany zakresu obowiązywania Konwencji o prawach dziecka, przyjętej dnia 20 listopada 1989

r. w Nowym Jorku, poprzez wycofanie zastrzeżeń do art. 7 i art. 38. Pierwotny tekst był następujący: „wyraża się zgodę na wycofanie…”.

Jak rozumiem, stoi za tym jakaś racja kształtowania tego rodzaju przepisów. Proszę pana mecenasa o wyjaśnienie tej kwestii.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, cele zaproponowania takiego brzmienia art. 1 projektu ustawy wiążą się przede wszystkim z niezbyt bogatą w tym zakresie praktyką, ale jednak konsekwentną i jednolitą stosowania art. 1, gdy mamy do czynienia z ustawą o zmianie zakresu obowiązywania umowy międzynarodowej. Brzmienie zaproponowane przez nas – w moim przekonaniu – bardziej koresponduje z przepisami ustawy o umowach międzynarodowych. Wyraźnie zaznacza tryb, w jakim to jest dokonywane, tak że nie umyka istota, czyli to, na czym polega zmiana zakresu.

Proponowałbym zatem, aby zgoda odnosiła się do zmiany zakresu i później nastąpiło wyjaśnienie, na czym to polega.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo.

Przejmuję tę poprawkę.

Czy jest jasność co do proponowanego brzmienia art. 1? Jest jasność.

Kto z państwa posłów jest za nadaniem art. 1 brzmienia zgodnie z moją poprawka przygotowaną przez Biuro Legislacyjne? (25) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Poprawka przeszła.

Czy są inne uwagi do tekstu przedłożonej przez rząd ustawy po przegłosowanej poprawce? Nie ma innych uwag.

Głosujemy teraz sprawozdanie obu Komisji w sprawie projektu ustawy z druku nr 490. Kto z państwa jest za przyjęciem projektu ustawy? (25) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Proszę o zgłaszanie sprawozdawcy.

Pan poseł Kozdroń.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Panie przewodniczący, proponuję posła Czesława Gluzę.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Czesław Gluza (PO):

Tak.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Czy jest sprzeciw wobec powierzenia posłowi Gluzie funkcji sprawozdawcy? Nie widzę. Poseł Czesław Gluza jest sprawozdawcą Komisji.

Jeśli na sali są przedstawiciele MSZ, to czy musimy zwracać się do MSZ o opinię? Rozumiem, że tak. Termin dla MSZ do przedstawienia opinii o zgodności z prawem europejskim wyznaczam na 24 września.

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do pierwszego czytania projektu ustawy o zmianie zakresu obowiązywania Protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne, przyjętego dnia 25 maja 2000 r. w Nowym Jorku (druk nr 491).

W imieniu rządu projekt uzasadnia pan minister Mirosław Sielatycki.

Podsekretarz stanu w MEN Mirosław Sielatycki:

Zmiana polega na zmianie treści deklaracji do Protokołu fakultatywnego. Zgodnie z nowym brzmieniem Rząd RP oświadcza, że w przypadku obowiązywania poboru obywateli polskich do służby wojskowej w Siłach Zbrojnych RP dolna granica jest określona przez prawo i wynosi 18 lat, a w przypadku ochotniczego wstępowania do Sił Zbrojnych

RP dolna granica jest określona przez prawo i wynosi 18 lat. kandydat/kandydatka jest obowiązany/a przedłożyć dokument potwierdzający wiek.

Podniesienie dolnej granicy ochotniczego wstępowania do Sił Zbrojnych RP z 17 do 18 lat nastąpiło 21 października 2005 r. w ustawie o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej RP oraz o zmianie ustawy o służbie zastępczej. Dnia 1 stycznia 2010 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP oraz o zmianie niektórych innych ustaw, na podstawie której obowiązek odbywania zasadniczej służby wojskowej został wykreślony z art. 55 ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo.

Rozpoczynamy debatę, zadawanie pytań. Kto chciałby wypowiedzieć się w sprawie tego projektu?

Pan poseł Jaworski, proszę bardzo.

Poseł Andrzej Jaworski (PiS):

Mam pytanie nie do końca związane z projektem, ale interesujące, bo dotyczące Legii Cudzoziemskiej. Francja jako gospodarz tej formacji przyjmuje kandydatów od 17 roku życia. Jak to się ma do przepisów prawa międzynarodowego?

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Kto odpowie na to pytanie?

Zastępca dyrektora departamentu MSZ Andrzej Misztal:

Jest to bardziej pytanie skierowane do MON. Nie mamy wiedzy na ten temat. Sprawa nie ma bezpośrednio związku z rozpatrywanym tematem. Może wystąpilibyśmy do ministra obrony narodowej?

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Bardzo o to proszę i na moje ręce przysłać odpowiedź, którą przekażemy posłowi Jaworskiemu. Sprawa jest interesująca.

Poseł Andrzej Jaworski (PiS):

Tym bardziej że Polacy mogą wstępować do Legii Cudzoziemskiej, nie wiem, czy zgodnie z prawem.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

To jest ciekawy problem. Komisja powinna otrzymać informację na temat relacji Polaków z Legią Cudzoziemską. Z mojej wiedzy wynika, że na gruncie polskiego prawa jest to nielegalne. Pojawia się pytanie, czy są ścigani.

Czy rzecznik praw dziecka chciałby wypowiedzieć się w drugiej sprawie?

Rzecznik praw dziecka Marek Michalak:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysokie Komisje, projekt jest kontynuacją i uzupełnieniem działań podjętych wcześniej. Poprzez taki zapis bardziej chronimy dzieci i zabezpieczamy je przed wcieleniem do wojska. Oczywiście bardzo to popieram.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo.

Kończymy etap debaty co do zasad ogólnych. Teraz tradycyjna przerwa. Nikt nie zgłosił wniosku o odrzucenie projektu w pierwszym czytaniu.

Zamykam pierwsze czytanie i przechodzimy do pracy w Komisji. Biuro Legislacyjne zgłosiło poprawkę, którą przejmuję. Przewiduje ona, aby art. 1nadać następujące brzmienie: „Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zmiany zakresu obowiązywania Protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne przyjętego dnia 25 maja 2000 r. w Nowym Jorku, poprzez złożenie nowej deklaracji Rzeczypospolitej Polskiej zastępującej deklarację RP z dnia 14 lutego 2005 r.”.

To jest ta sama metoda, którą Biuro Legislacyjne zastosowało w odniesieniu do projektu z druku nr 490.

Proszę bardzo, pan mecenas.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dwie uwagi uzupełniające. Oprócz podobnej formy przepisu, z jakim mieliśmy do czynienia w odniesieniu do poprzedniego projektu, chciałbym zwrócić państwa uwagę na dwie kwestie, które różnią oba brzmienia. W wersji Biura Legislacyjnego nie ma podstawy wynikającej z Protokołu fakultatywnego. Wydaje się, że na tym etapie, biorąc pod uwagę charakter aktu prawnego, ona nie jest niezbędna. To prezydent będzie działał na podstawie art. 3 ust. 4 Konwencji. Z punktu widzenia Sejmu nie jest to podstawa adekwatna.

Jeszcze jedna różnica o charakterze terminologicznym. W projekcie ustawy była mowa o przedstawieniu przez prezydenta deklaracji, natomiast, biorąc pod uwagę brzmienie art. 3 ust. 4 Protokołu fakultatywnego, właściwsze jest sformułowanie „złożenie deklaracji".

Jeszcze jedna drobna kwestia. Przy przepisywaniu poprawki uciekł mi przecinek. Prosiłbym, aby go uwzględnić w poprawce. Po wyrazach „w konflikty zbrojne" należy dodać przecinek.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Czy do tej poprawki są pytania? Nie ma.

Czy jej treść jest jasna?

Kto z państwa posłów jest za nadaniem art. 1 ustawy o zmianie zakresu obowiązywania Protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne, przyjętego dnia 25 maja 2000 r. w Nowym Jorku (druk nr 491), następującego brzmienia:

„Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta RP zmiany zakresu obowiązywania Protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne, przyjętego dnia 25 maja 2000 r. w Nowym Jorku, poprzez złożenie nowej deklaracji Rzeczypospolitej Polskiej, zastępującej deklarację RP z dnia 14 lutego 2005 r.".

Kto jest za takim brzmieniem art. 1? (24) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Czy do innych przepisów projektu ustawy są zastrzeżenia? Nie ma, zatem przystępujemy do przegłosowania całości.

Kto z państwa jest za przyjęciem sprawozdania Komisji o projekcie ustawy z druku nr 491, po przegłosowanej poprawce? (25) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Pozostaje wybór sprawozdawcy.

Poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Proponuję, aby sprawozdawcą był poseł Jarosław Górczyński.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Jarosław Górczyński (PSL):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Poseł Górczyński został wybrany na sprawozdawcę.

Wyznaczam termin dla MSZ na wydanie opinii o zgodności z prawem europejskim do 24 września br.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam wspólne posiedzenie Komisji.